

12.3.2010

STÖDVILLKOR FÖR MILJÖSTÖDETS BASSTÖD ÅR 2010 (avtal som ingås år 2010)

1. ALLMÄNNA STÖDVILLKOR

1.1. Avtal

Miljöstödets basstöd kan beviljas till en jordbrukare som i ett avtal förbinder sig att på hela sin gårdsbruksenhet uppfylla dessa stödvillkor under en femårig avtalsperiod som börjar den 1 maj 2010 och slutar den 30 april 2015. Villkoren skall uppfyllas även på skiften som inte ingår i gårdsbruksenhetens referensareal.

Ansökan om avtal skall göras på landskapsregeringens blankett Å1. Avtalet har ingåtts när landskapsregeringen i sitt beslut meddelar att en ansökan är godkänd. Till avtalet hör jordbrukarens ansökan och landskapsregeringens beslut att godkänna ansökan.

En jordbrukare som år 2006 har ingått ett avtal som avses i landskapsförordningen (2000:17) om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag kan inte år 2010 ingå ett nytt avtal utan att samtidigt frånträda den gamla förbindelsen.

1.2. Jordbrukare

Miljöstödets basstöd kan beviljas till jordbrukare. Med jordbrukare avses en fysisk eller juridisk person som aktivt i förvärvssyfte bedriver jordbruk i landskapet. Jordbrukaren skall besitta en gårdsbruksenhet i landskapet och ha sin hemkommun och stadigvarande bostad i landskapet.

En jordbrukare anses bedriva jordbruk, om denne avser att producera jordbruksprodukter till försäljning eller för att på sin gårdsbruksenhet producera tjänster för försäljning. Jordbrukaren skall på begäran kunna visa att gårdsbruksenheten

- 1) har beskattningsbara inkomster,
- 2) i beskattningen ger avdragbara utgifter eller
- 3) att det på gårdsbruksenheten nyligen eller efter senast fastställd beskattning har gjorts sådana investeringar, eller har vidtagits andra sådana åtgärder, som visar att sökanden vid ansökningstidpunkten bedriver jordbruk i förvärvssyfte.

1.3. Jordbrukarens ålder

För att kunna ingå ett sådant avtal som är en förutsättning för erhållande av miljöstödets basstöd måste jordbrukaren eller hans eller hennes make den 31 december 2009 vara minst 18 år gammal men inte äldre än 65 år.

En person som inte har fyllt 18 år kan erhålla stödet endast om denne har gått äktenskap eller om han idkar gårdsbruk i egenskap av samägare tillsammans med sina föräldrar eller någondera av dem eller om det finns andra särskilda skäl att bevilja stöd.

Om jordbruk bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en samanslutning, förutsätts för beviljade av stöd att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

Ålderskravet gäller inte offentligttsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skollägenheter.

Avtalet förfaller inte på grund av att jordbrukaren som ingått avtalet eller dennas/dennas maka/make fyller 65 år. Jordbrukaren kan således erhålla stödet till slutet av avtalsperioden förutsatt att de övriga villkoren uppfylls.

1.4. Minimiareal

Jordbrukaren skall under hela avtalsperioden oavbrutet ha i sin besittning minst 3 hektar åkermark eller odla trädgårdsväxter på minst 0,5 hektar.

Sådana skiften som under ett avtalsår på grund av växtföljden eller andra motsvarande orsaker besitts av en annan jordbrukare som har ingått ett avtal kan räknas in i minimiarealen för den jordbrukare som huvudsakligen besitter skiftet. Stödet beviljas dock till den som odlar skiftet.

Om villkoren beträffande minimiarealen inte längre uppfylls anses jordbrukaren frånträda avtalet vilket kan leda till att stöd som utbetalts under avtalsperioden återkrävs (se punkt 5.3).

När minimiarealen beräknas får sådana skiften som är minst 0,01 hektar tas i beaktande.

1.5. Stödberättigad åkerareal

Stöd beviljas för

- 1) åker som odlas med åker- eller trädgårdsgrödor och från vilken skörden har bärgats,
- 2) åker som sköts enligt punkt 1.6,
- 3) naturvårdsåker som avses i punkt 1.10 samt för
- 4) grönsaker som odlas i växthus vilket inte uppfyller kraven för växthusstöd.

Det minsta antal plantor som skall finnas per hektar är följande:

växter	minsta antal plantor per hektar
1) jordgubbar, åkerbär och allåkerbär ¹⁾	15 000
2) vinbär och krusbär	2 200
3) hallon	2 800
4) häggmispel och hagtorn	800
5) buskblåbär	2 250
6) fruktträd	400

¹⁾ Det minsta antal plantor under den första odlings säsongen kan i fråga om jordgubbar, åkerbär eller allåkerbär vara färre än 15 000, om de odlas utan att raderna är täckta med plast, så att revor kan rota sig bredvid moderplantan. Antalet plantor får dock inte vara mindre än 11 000 plantor per hektar.

Ett stödberättigat bas- och jordbruksskifte skall vara minst 0,05 hektar stort.

1.6. Åker som sköts

Stöd kan beviljas för åker som sköts enligt följande.

1) Gröngödslingsvallar:

Stöd kan beviljas för gröngödslingsvallar som avser högst 50 procent av en gårdsbrukshets åkerareal. Gröngödslingsvallen skall ingå i en normal växtföljd på gårdsbruksheten, men får inte placeras före eller efter vall eller icke odlad åker som sköts. Samma område kan uppges som gröngödslingsareal under högst två år i följd. Jordbrukaren skall på begäran kunna påvisa växtföljden på skiften som uppges som gröngödslingsvall. Gröngödslingsvallarnas skörd får lämnas obärgad på hösten och förfruktseffekten utnyttjas som gödselmedel för odlingsväxten följande år. En gröngödslingsvalls skörd kan dock bärgas.

2) Dragväxter för bin:

Stöd kan beviljas för växter som lämpar sig som dragväxter för bin. Exempel på sådana växter kan vara honungsfacelia eller rödklöver. Odlaren skall på begäran kunna påvisa att växterna används för honungsproduktion.

3) Åker som på grund av skördeskada inte har skördats:

Stöd kan beviljas för åker som på grund av skördeskada inte har skördats, om åkern har skötts i enlighet med tvärvillkoren. Skördeskadan skall omedelbart anmälas skriftligt till landskapsregeringen. I anmälan skall anges orsaken till skördeskadan och dess omfattning specificeras.

4) Åker med övervintringsskador:

Om övervintringsskador förekommer på ett jordbruksskifte kan stöd beviljas om åkern har skötts i enlighet med tvärvillkoren, samt om det på den största delen av skiftet finns en växtlighet som kan producera en skörde- och marknadsduglig skörd. Om det på grund av en övervintringsskada inte är möjligt att på största delen av skiftet producera en skörde- och marknadsduglig skörd kan stöd inte beviljas om skiftet inte sås om på våren.

5) Åker med fleråriga trädgårdsväxter som inte är mogna för skörd:

För ett område som odlas med fleråriga trädgårdsväxter kan stöd beviljas innan växten är mogen för skörd. Om planteringen av fleråriga trädgårdsväxter har gjorts senast den 30 juni kan stöd även beviljas under planteringsåret. För fleråriga trädgårdsväxter som inte gror eller bildar ett ovanjordiskt växtbestånd under säningsåret beviljas stöd första gången då växtbeståndet har uppkommit på markytan.

6) Skyddsremсор och -zoner:

Stöd kan beviljas för skyddsremсор som avses i punkt 2.10 och för områden som ingår i ett specialstödsavtal om extra breda skydds zoner. Stödet beviljas även för skyddsremсор som bildar ett eget jordbruksskifte.

7) Vändtegar:

Stöd kan beviljas för sådana osådda vändtegar som kan räknas med i jordbruksskiftets areal. Stöd kan även beviljas för sådana vändtegar som måste bilda ett eget jordbruksskifte, om den är bevuxen med vall som slås eller som sköts exempelvis med betande djur.

1.7. Gårdstyp

När avtalet ingås skall gårdsbruksheten uppges antingen som *husdjursgård* eller *växtodlingsgård*.

Med husdjursgård avses en gård på vilken det i medeltal per år finns produktionsdjur minst 0,4 djurenheter per hektar åkermark eller minst 10 djurenheter totalt på gården och då minst 0,2 djurenheter per hektar. Antalet djur omvandlas till djurenheter med hjälp av koefficienterna i bilaga 4. De produktionsdjur som innehas av jordbrukaren eller av jordbrukarens familjemedlem beaktas.

Stödet för de obligatoriska åtgärderna beviljas vid följande stödutbetalning i enlighet med stödet för växtodlingsgårdar

- 1) om en husdjursgård slutar bedriva husdjursproduktion,
- 2) om antalet produktionsdjur inte längre uppgår till minst 0,4 djurenheter per hektar eller
- 3) om antalet produktionsdjur inte längre uppgår till minst 10 djurenheter totalt på gården och minst 0,2 djurenheter per hektar åkermark.

Om det endast är fråga om en tillfällig minskning i antalet produktionsdjur som beror på ett visst produktions sätt, på grundförbättring eller utbyggnad av produktionsbyggnaden eller på ändring av produktionsinriktning eller på orsaker som enligt punkt 5.10. anses som force majeure betraktas gården fortsättningsvis som husdjursgård.

Om en växtodlingsgård under avtalsperioden börjar bedriva husdjursproduktion eller om antalet produktionsdjur ökar så att det på gården under återstoden av avtalsperioden i medeltal per år finns produktionsdjur till minst 0,4 djurenheter per hektar stödberättigad jordbruksmark eller minst 10 djurenheter på gården totalt och då minst till 0,2 djurenheter per hektar, kan gården betraktas som husdjursgård under återstoden av avtalsperioden.

Det är möjligt att övergå från växtodlingsgård till husdjursgård endast en gång under avtalsperioden.

1.8. Tvärvillkor

Jordbrukare som erhåller miljöstödet basstöd skall iakttä tvärvillkorens krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt de föreskrivna verksamhetskraven.

1.9. Minimikrav för användning av gödselmedel och bekämpningsmedel

Jordbrukare som erhåller miljöstödet basstöd skall iakttä följande minimikrav för användning av gödselmedel och bekämpningsmedel.

1) Gödselmedel

En jordbrukare som har ingått ett miljöstödsavtal får använda högst 80 kilogram *fosfor* per hektar och år. Trädgårdsväxter får gödslas med högst 120 kilogram fosfor per hektar och år. Mängderna kan utjämnas under en högst femårig fosforutjämningsperiod som avses i punkt 2.7.

En jordbrukare som har ingått ett miljöstödsavtal får använda *kväve* med högst den mängd per hektar och år som fastställs i Ålands landskapsregerings beslut (2000:79) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket.

2) Bekämpningsmedel

a) En jordbrukare som har ingått ett miljöstödsavtal får sprida växtskyddsmedel endast med en växtskyddsspruta som är testad. Växtskyddssprutorna som är i bruk skall testas hos en av landskapsregeringen godkänd testare minst vart femte år. Om fem år överskrids efter växtperioden skall sprutan testas före början av följande växtperiod. Nya sprutor som inte uppfyller den europeiska standarden SFS-EN 12761 eller motsvarande skall testas innan de tas i bruk.

b) Bekämpningsmedel får spridas endast av personer som minst vart femte år har genomgått en av landskapsregeringen godkänd kurs i växtskydd. Om fem år överskrids efter växtperioden skall jordbrukaren gå kursen före början av följande växtperiod. Jordbrukare som inte under programperioden 2000 – 2006 har genomgått en sprutförarutbildning som avses i 18 § i landskapsförordningen (2000:17) om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag eller en av Livsmedelssäkerhetsverket anordnad kurs för användning av extra farliga bekämpningsmedel skall genomgå en utbildning senast under det andra avtalsåret. Jordbrukaren skall på begäran kunna visa upp ett skriftligt kursintyg.

1.10. Naturvårdsåkrar

Miljöstödet basstöd kan beviljas för naturvårdsåkrar som har anlagts på en icke odlad åker som sköts enligt tvärvillkoren. Stödet beviljas dock inte för sådana jordbruksskiftet som omfattas av basstödet frivilliga åtgärder eller av miljöstödet specialstöd.

Stödet beviljas för högst 15 procent av gårdsbruksenhetens åkerareal. Åtgärden måste genomföras på minst 0,50 hektar dock på minst 5 procent av gårdsbruksenhetens åkerareal. Naturvårdsåkrarna kan antingen vara fleråriga vallar eller mångfaldsåkrar.

Naturvårdsåkrarna ska ingå i gårdens normala växtföljd och samma område får odlas med naturvårdsåker under högst två år i följd.

Anläggning av en naturvårdsåker med flerårig vall

Växtligheten på en flerårig vall ska anläggas senast den 30 juni genom sådd av fleråriga vall- eller höväxter. I utsädet får finnas högst 20 procent kvävefixerande växter. Växtligheten kan anläggas redan föregående höst genom insädd i skyddsväxt eller i stubb men den kan också bestå av en tidigare anlagd flerårig vall. En naturvårdsåker med flerårig vall får gödslas i samband med anläggningen enligt gödslingstabellerna i bilaga 1 tabell 1 och bilaga 2 tabell 3.

Skötsel av en naturvårdsåker med flerårig vall

Växtligheten ska bevaras på samma skifte under två växtperioder.

Om växtligheten slås ska hänsyn tas till livsmiljön för vilda arter. Slåttern ska utföras så att fåglars häckning eller däggjurens ungar inte äventyras och får därför inte utföras från åkerns yttre kanter mot mitten av åkern. Det slagna gräset får bärgas och utnyttjas ekonomiskt. Vallen får betas förutsatt att åkerns yta hålls bevuxen under hela året.

Kemiska bekämpningsmedel får inte användas på en naturvårdsåker med flerårig vall. Marken får inte bearbetas förutom när växtligheten anläggs eller bryts. Vallen kan brytas den andra växtperioden efter den 31 augusti eller från och med den 15 juli vid sådd av höstsådda växter. På hösten ska vallen brytas mekaniskt genom plöjning eller bearbetning. Om ingen ny växtlighet sås på hösten ska vallen brytas så sent som möjligt. Det rekommenderas att vallen bryts först nästa vår.

Anläggning av mångfaldsåker

En mångfaldsåker ska sås senast den 30 juni med en blandning av ängsfrö, blandning av landskapsväxter eller blandning av viltväxter. Växtligheten får inte anläggas genom direktsädd i befintlig vall. Sådd i stubb och användning av inhemska frösorter rekommenderas.

En fröblandning av ängsväxter ska innehålla frön av rödven eller fårsvingel och minst en flerårig ängsväxt. Ängsväxten kan vara ängsklocka, vitblära, rödklint, färgkulla, ängsnejlika, tjärblomster, smällglim, ängsvädd, rödblära, prästkrage, åkervädd, fyrkantig johannisört eller en annan motsvarande ängsväxt. Dessutom kan

blandningen innehålla frön av ettåriga växter som exempelvis luddvicker eller honungsfacelia.

I en fröblandning av landskapsväxter ska frön av minst två av följande växter ingå; solros, honungsfacelia, blåusern, persisk klöver, gullupin, luddvicker, blåklint, malva, ringblomma, kornvallmo samt vit och gul sötväppling.

En fröblandning med viltväxter ska innehålla frön av minst två av växtarterna spannmål, bovete, solros, oljelin, ärt, rybs, raps eller senap, foderkål, foderraps, oljerättika, foderbetor (fodersockerbeta, blastrova eller turnips), gräsväxter och klöver. Mångfaldsåkrar som anläggs med en fröblandning av viltväxter får inte anläggas i närheten av livligt trafikerade vägar.

En mångfaldsåker får gödslas i samband med anläggningen enligt gödslingstabellerna i bilaga 1 tabell 1 och bilaga 2 tabell 3. Landskaps- och viltväxterna ska bevaras minst till våren efter sådd, ängsväxterna ska bevaras i två växtperioder.

Skötsel av mångfaldsåkrar

Mångfaldsåkrarna behöver inte slås. Om växtligheten slås ska slåttertiden och –sättet väljas med hänsyn till livsmiljön för vilda arter varför slåttern inte får påbörjas före den 1 augusti. Med hänsyn till den biologiska mångfalden ska slåttern utföras så att fåglars häckning eller däggjurens ungar inte äventyras. Slåttern får inte utföras från åkerns yttre kanter mot mitten av åkern. Det slagna gräset får bärgas och utnyttjas ekonomiskt. Växtligheten från en åker som har såtts med viltväxter ska användas för utfodring av villebråd.

Kemiska bekämpningsmedel får inte användas på en mångfaldsåker. Marken får inte bearbetas förutom när växtligheten anläggs eller bryts. En mångfaldsåker med landskaps- eller viltväxter får brytas tidigast på våren efter den första växtperioden, en mångfaldsåker med ängsväxtlighet får brytas den andra växtperioden efter den 31 augusti eller från och med den 15 juli vid sådd av höstsådda växter. Växtligheten ska brytas mekaniskt genom plöjning eller bearbetning. Om ingen ny växtlighet sås på hösten ska bearbetningen ske så sent som möjligt. Det rekommenderas att vallen bryts först nästa vår.

2. BASSTÖDETS OBLIGATORISKA ÅTGÄRDER

En jordbrukare som ingått ett miljöstödsavtal skall uppfylla följande obligatoriska åtgärder under hela avtalsperioden.

2.1. Odlings- och gödslingsplan

En skriftlig odlings- och gödslingsplan skall utarbetas årligen. Planen skall göras upp skiftesvis före början av växtperioden med början från det första avtalsåret. Det första avtalsåret skall planen göras senast den 15 maj.

1) Planerad växt

I planen skall minst följande uppgifter om skiftet och den planerade växten ingå:

- 1) Skiftets namn och signum.
- 2) Skiftets areal.
- 3) Jordart.
- 4) Odlad gröda.
- 5) Sort och förfrukt.
- 6) Utsäde angivet i kilogram per hektar.

2) Planerad gödsling

I planen skall förutom de uppgifterna som nämns i punkt 1 minst följande uppgifter om den planerade gödslingen ingå:

- 1) Grödans näringsbehov angivet i kilogram fosfor, kväve samt kalium per hektar.
- 2) Använt handelsgödselmedel.
- 3) Handelsgödsel angivet i kilogram per hektar.
- 4) Stallgödsel angivet i ton per hektar.
- 5) Tillfört kväve, fosfor och kalium med handelsgödsel angivet i kilogram per hektar.
- 6) Tillfört kväve, fosfor och kalium med stallgödsel angivet i kilogram per hektar.
- 7) Totalt tillfört kväve,

Planen skall omfatta gårdsbruksenhetens hela åkerareal. För samtliga skiften skall minst uppgifterna om den planerade växten enligt punkt 1 uppges. Om ingen handelsgödsel eller stallgödsel tillförs skall detta framgå av planen.

2.2. Skiftesvisa anteckningar

Skiftesvisa anteckningar skall föras över basskiftets basuppgifter och de förverkligade odlingsåtgärderna på varje jordbruksskifte. För varje basskifte på åkermark skall följande basuppgifter finnas:

- 1) Skiftets namn och signum.
- 2) Skiftets areal.
- 3) Jordart.
- 4) Dränering.
- 5) Möjligheter till bevattning.
- 6) Markkarteringsresultat.

Basuppgifterna får finnas i separata dokument.

För varje jordbruksskifte på åkermark skall följande odlingsåtgärder antecknas årligen från början av det första avtalsåret:

- 1) Jordbearbetning på våren och datum.
- 2) Odlad gröda och sort.
- 3) Förfrukt.
- 4) Utsäde angivet i kilogram per hektar eller i plantantal per hektar.
- 5) Betningspreparat och mängd angivet i gram per 100 kilogram utsäde.
- 6) Stallgödsel angivet i ton per hektar och med spridningsdatum.
- 7) Handelsgödsel angivet med sort och kilogram per hektar samt spridningsdatum.
- 8) Total mängd kväve angivet i kilogram per hektar.
- 9) Totalt mängd fosfor angivet i kilogram per hektar och vid behov en anteckning om fosforutjämning.
- 10) Så- eller planteringsdatum.
- 11) Använda bekämpningsmedel angivet i bruksmängd per hektar samt med bekämpningsdatum.
- 12) Skördedatum och –mängd per hektar.
- 13) Halmen har skördats eller nedbrukats.
- 14) Jordbearbetning på hösten.

2.3. Markkartering

Ett jordbruks samtliga odlade åkrar skall markkarteras minst vart femte år. Skiften som odlas med ettåriga trädgårdsväxter skall dock markkarteras minst vart tredje år. Jordproverna skall genomgå en analys som visar jordart, mullhalt, pH-värde, utbytbart kalcium, lättlösligt fosfor, utbytbart kalium och utbytbart magnesium. Till analysresultatet skall fogas uppgifter om datum för analys eller för dag då ett jordprov har lämnats till ett laboratorium för sådan analys.

Antalet markkarteringsprov i förhållande till basskiftenas storlek bestäms i enlighet med följande tabell:

basskiftenas storlek	antal prov
- mindre än 0,5 hektar	- minst ett prov per påbörjad 2 hektar
- 0,5 hektar men inte 5 hektar	- minst ett prov per basskifte
- 5 hektar eller större	- minst ett prov per påbörjad 5 hektar

Då markkartering utförs som linjekartering vart tredje år skall minst ett prov tas per påbörjad 10 hektar.

När fleråriga trädgårdsväxter planteras får analysresultatet vara högst 2 år gammalt. Provtätheten skall vara minst ett prov per hektar.

Om ett giltigt analysresultat efter markkartering saknas avseende ett basskifte som inte har varit i odling, ett basskifte som jordbrukaren får i sin besittning under avtalsperioden eller ett basskifte som inte tidigare har omfattats av miljöstöd, så skall markkartering göras under det första avtalsåret i så god tid att fosforgödslingen från och med det andra avtalsåret kan ske utgående från ett markkarteringsresultat enligt punkt 2.4 och 2.5.

2.4. Behovsanpassad gödsling av åkergrödor

Fosforgödslingen skall ske utgående från ett gällande markkarteringsresultat. Den högsta tillåtna fosformängden som under ett år får användas till åkergrödor visas i bilaga 1, tabell 1. Fosforgödslingen får ske utgående från bördighetsklassen tillfredställande om ett markkarteringsresultat saknas det första avtalsåret. Fosformängden kan utjämnas under en femårig utjämningsperiod.

De högsta tillåtna kvävegivorna till åkergrödor visas i bilaga 2, tabell 1, 2 och 3. I kväve- och fosforgivan skall näringsinnehållet i så väl handelsgödsel som i stallgödsel och andra motsvarande organiska gödselmedel medräknas. Närmare bestämmelser om användning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel finns i punkt 2.8.

2.5. Behovsanpassad gödsling av trädgårdsgrödor

Fosforgödslingen skall ske utgående från ett gällande markkarteringsresultat. Den högsta tillåtna fosformängden som under ett år får användas till trädgårdsgrödor visas i bilaga 3, tabell 1 och 2. Fosforgödslingen får ske utgående från bördighetsklassen tillfredställande om ett markkarteringsresultat saknas det första avtalsåret. Fosformängden kan utjämnas under en femårig utjämningsperiod.

De högsta tillåtna kvävegivorna till trädgårdsgrödor visas i bilaga 3, tabell 3, 4 och 5. I kväve- och fosforgivan skall näringsinnehållet i så väl handelsgödsel som i stallgödsel och andra motsvarande organiska gödselmedel medräknas. Närmare bestämmelser om användning av stallgödsel och andra organiska gödselmedel finns i punkt 2.8.

2.6. Gödsling av trädor

Öppen träda, stubbträda och ettårig grönträda får inte gödslas. En flerårig grönträda får gödslas vid anläggningen enligt bilaga 1 tabell 1 och bilaga 2 tabell 3.

2.7. Fosforutjämnning

Fosforutjämnningen beräknas för ett basskifte.

Fosforutjämningsperioden kan påbörjas då fosformängden för första gången understiger eller överstiger den årliga totala högsta mängden fosfor.

Den årliga fosforförbrukningen beräknas så att den faktiskt använda fosformängden jämförs med den största mängd fosfor som får användas. Härvid multipliceras den faktiskt använda årliga fosformängden på ett jordbruksskifte med skiftets areal, till vilket adderas total årlig fosforförbrukning på ett basskiftes samtliga jordbruksskiften. Summan jämförs med den största mängd fosfor som enligt samma beräkningsmetod får användas på basskiftet. Fosforutjämnningen görs med beaktande av en därvid konstaterad skillnad mellan årlig faktisk fosforförbrukning och den högsta mängd som får användas.

Om ett basskifte under något år i utjämningsperioden inte är i odling anses skiftet under det ifrågavarande året inte förbruka fosfor.

Uppgifter om fosforutjämnningen skall antecknas i de skiftesvisa anteckningarna.

En ny fosforutjämningsperiod kan påbörjas först efter att den utjämningsperiod som påbörjats under programperioden 2000-2006 är avslutad. Om jordbrukaren har tillämpat fosforutjämnning under programperioden 2000-2006 och utjämningsperioden pågår på ett skifte när jordbrukaren ingår ett nytt avtal som avses i punkt 1.1. skall de överskridningar av fosformängderna som flyttas till det nya avtalet beaktas i gödslingen. Underskridningarna får beaktas om jordbrukaren så önskar.

2.8. Gödsling med stallgödsel och andra organiska gödselmedel

På husdjursgårdar är det tillåtet att med stallgödsel tillföra 15 kilogram fosfor per hektar och år i alla bördighetsklasser som avses i bilaga 1 tabell 1, om fosforgödslingen sker enbart med stallgödsel. Sker fosforgödsling av fleråriga vallar med enbart stallgödsel är det tillåtet att på en husdjursgård tillföra 30 kilogram fosfor per hektar och år i bördighetsklasserna dålig, rätt dålig, försvarlig och tillfredsställande och 20 kilogram fosfor per

hektar och år i bördighetsklassen god och hög. I dessa fall får stallgödsel dock inte spridas närmare än 25 meter från vattenområde.

Av stallgödslens och andra motsvarande organiska gödselmedels näringsinnehåll beaktas den totala mängden lösligt kväve, om spridningen sker på hösten beaktas dock endast 75 procent av det lösliga kvävet. Av totalfosformängd beaktas 85 procent. Av fosfor som finns i pålsdjursgödsel och i slam från avloppsreningsverk beaktas dock endast 40 procent.

Stallgödsel skall vara analyserad enligt punkt 2.9. Om ingen stallgödselanalys finns till förfogande under det första avtalsåret skall tabellvärden i bilaga 6 användas.

2.9. Stallgödselanalys

Stallgödslen och andra motsvarande organiska gödselmedel som används för gödsling av åkermark skall vara analyserad om mer än 10 kubikmeter per år sprids på en gård. Ett analysresultat får inte vara äldre än fem år. Om inget gällande analysresultat finns skall en analys göras under det första avtalsåret. En sådan analys skall omfatta åtminstone åkermarkens kväve-, fosfor- och kaliuminnehåll.

2.10. Skyddsremsor

Med skyddsremsa avses en med insådd eller med naturlig flerårig gräsväxtlighet bevuxen zon mellan en åker och ett vattenområde eller dike. När åkermark första gången omfattas av bestämmelserna om miljöstöd, så skall skyddsremsor anläggas före utgången av den första växtperioden. Om det under en avtalsperiod fogas ny åkermark skall skyddsremsor anläggas före utgången av den första växtperiod som jordbrukaren har jordbruksskiftet i sin besittning.

Avseende bredden på skyddsremsor gäller följande:

1) Skyddsremsan skall vara minst 1 meter bred längs ett utfallsdike vars syfte är att samla och leda bort vatten från nack-, teg och täckdiken samt från ovanför liggande tillrinnings- och torrläggingsområde. Skyddsremsan kan vara bredare om det av odlingstekniska orsaker eller av vattenskyddsskäl är nödvändigt, den får dock i medeltal inte vara bredare än 3 meter.

2) Skyddsremsan skall i medeltal vara minst 3 meter bred runt en dricksvattenbrunn i en åker, samt längs saltsjöstränder, sötvattensstränder och diken som är större än utfallsdiken och om där saknas en naturlig skyddsremsa. Skyddsremsan kan vara bredare om det av odlingstekniska

orsaker eller av vattenskyddsskäl är nödvändigt, dock i medeltal inte bredare än 10 meter. Skyddsremsan skall anläggas genom insådd med flerårigt vallgräs- eller ängsfrö.

Bredden på skyddsremsorna mäts från brytningen mellan slänten och åkerkanten.

En skyddsremsa behöver dock inte anläggas

- 1) vid en åker som är fördämd och som torrläggs med pumpar eller om
- 2) det mellan vattnet och en åker finns ett minst 10 meter brett område och vattnet inte ens vid översvämning når åkern.

Vid anläggande och skötsel av en skyddsremsa skall hänsyn tas till den biologiska mångfalden och i mån av möjlighet skall åtgärder gynnas som främjar naturliga växter, djur och andra organismer.

För att främja den biologiska mångfalden kan en högst 3 meter bred gräsbevuxen skyddsremsa lämnas även längs åkerns övriga kanter. En sådan skyddsremsa skall skötas på samma sätt som en skyddsremsa längs ett utfallsdike.

Gräsväxtligheten på en skyddsremsa får skördas och betas.

En skyddsremsa måste slås om det finns risk för att sly eller buskar börjar växa på den, varefter det slagna gräset bör föras bort från skyddsremsan.

Om gräsväxtligheten på skyddsremsan förstörs skall den snarast förnyas.

Vatten får inte ledas genom en skyddsremsa från en åker till ett intilliggande vattenområde.

Skyddsremsorna får inte bearbetas, gödslas eller behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Vid riklig förekomst av kvickrot, vass eller tistel kan dock en kemisk eller mekanisk punktbekämpning göras för att motverka att ogräset sprids in på en åker. Flyghavre som förekommer på skyddsremsorna får bekämpas i enlighet med landskapslagen (1977:68) om bekämpning av flyghavre. Innan punktbekämpning eller bekämpning av flyghavre utförs skall detta anmälas till landskapsregeringen. Växtligheten på skyddsremsan skall återställas under samma växtperiod.

2.11. Landskapsvård och biologisk mångfald

Omgivningen kring bostadshus och produktionsbyggnader skall skötas och hållas i snyggt och vårdat skick.

Mångfaldsobjekt som är viktiga för naturens mångfald i jordbruksmiljön skall upprätthållas, såsom variationsrika kantzoner mellan åker och skog, stenrösen, solitärträd, alléer, källor, bäckar och våtmarker. Sådana objekt får inte äventyras genom användning av bekämpnings- eller gödselmedel eller genom kalhuggning.

Dikeskanter och vägrenar får inte behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Undantagsvis kan en punktbekämpning av kvickrot, flyghavre, vass och tistel göras enligt särskilt angivna föreskrifter för att motverka att ogräset sprids längre in på åkermark.

För bevarandet av en öppen landskapsbild får för landskapsbilden och för det öppna landskapet värdefulla åkrar inte beskogas.

Åkerdiken skall hållas rena från sly och igenväxningsvegetation.

3. BASSTÖDETS FRIVILLIGA ÅTGÄRDER

3.1. Val av frivillig åtgärd

I miljöstödet basstöd finns följande frivilliga åtgärder:

- 1) Reducerad höstbearbetning.
- 2) Fånggröda.
- 3) Minskad gödsling.
- 4) Spridning av stallgödsel under växtperioden.
- 5) Flerårig extensiv vallodling.
- 6) Precisering av kvävegödsling i grönsaksodling.
- 7) Mekanisk ogräsbekämpning i potatisodling.
- 8) Användning av täckmaterial vid bekämpning av ogräs hos fleråriga trädgårdsväxter.
- 9) Minskad användning av växtskyddsmedel mot skadeinsekter.

De frivilliga åtgärderna kan väljas av jordbrukare som uppfyller kriterierna för de obligatoriska åtgärderna.

En gårdsbruksenhet kan omfattas av en eller flera frivilliga åtgärder. Följande åtgärder kan dock inte kombineras med varandra på samma jordbruksskifte:

- 1) Reducerad höstbearbetning och fånggröda.
- 2) Flerårig extensiv vallodling och minskad gödsling.

- 3) Flerårig extensiv vallodling och fånggröda.

De frivilliga åtgärderna skall väljas senast under det andra avtalsåret.

Om en växtodlingsgård under avtalsperioden börjar bedriva husdjursproduktion eller om antalet produktionsdjur ökar så att gårdsbruksenheten uppfyller villkoren för en husdjursgård som avses i punkt 1.8, så kan jordbrukaren det första året som villkoren för en husdjursgård uppfylls välja åtgärderna i punkterna 4 och 5 ovan.

Om jordbrukaren under avtalsperioden ändrar gårdsbruksenhetens produktionsinriktning och börjar odla grönsaker, frukt, bär eller potatis, så kan jordbrukaren det första året som dessa grödor odlas välja åtgärderna i punkterna 6 – 9 ovan.

Villkoren för den eller de åtgärder som valts skall uppfyllas under hela den tid som återstår av avtalsperioden.

Om jordbrukaren frånträder en frivillig åtgärd under avtalsperioden skall stöd som erhållits för åtgärden ifråga återbetalas. Stödet återkrävs inte om jordbrukaren frånträder den valda frivilliga åtgärden på grund av att produktionsinriktningen på gårdsbruksenheten ändras, om jordbrukaren slutligt upphör med den produktionsgren som åtgärden är kopplad till eller om produktionsförhållandena i övrigt ändras.

3.2. Reducerad höstbearbetning

Stöd kan erhållas för mark som lämnas oplöjd på hösten om det på jordbruksskiftet under växtperioden har odlats spannmål, proteingrödor, oljeväxter, sockerbeta, potatis, ettåriga trädgårdsväxter eller ettåriga specialväxter.

En reducerad höstbearbetning med kultivator, tallriksharv, spinnharv eller spadruillsharv som lämnar en betydlig del av stubben eller annan växtmassa på markytan är tillåten på hösten. På skiftet som odlats med sockerbeta, potatis eller trädgårdsväxter tillåts endast en bearbetning.

Åtgärden kan även väljas för skiftet som har direktsått på hösten med höstspannmål eller höstoljeväxter och för sådana vallskiftet som kommer att brytas följande vår.

På våren skall skiftet plöjas eller bearbetas på något annat sätt om det på skiftet inte föregående höst har sått höstspannmål eller höstoljeväxter. Skiftet kan också direktsås på våren.

Vårbearbetningen eller direktsådden får ske tidigast den 1 april.

Kemiska bekämpningsmedel får inte användas efter skörden. Halm eller halmstubb får inte brännas på åkermarken.

Stöd för reducerad höstbearbetning kan erhållas för enskilda skiften. Åtgärden måste varje år genomföras på minst 1,00 hektar. Stöd beviljas inte för skiften som erhåller stöd för fånggröda.

3.3. Fånggröda

En fånggröda skall sås i en huvudgröda eller som renbestånd efter att en huvudgröda har skördats. Om en fånggröda sås efter att en huvudgröda har skördats så skall det ske senast den 15 augusti.

Fånggröda skall året efter sådd brytas tidigast 1 april och senast den 30 juni.

En fånggröda får inte gödglas, skördas, brytas med kemiska preparat, utnyttjas som bete eller användas till någon form av produktion. Som fånggröda som sås i huvudgrödan kan användas rajgräs eller andra hö- eller vallväxter, klöver eller en blandning av dessa. Som fånggröda som sås efter att huvudgrödan är skördad kan användas korn, havre, råg, höstvetete, rågvete, rajgräs eller andra hö- och vallväxter, foderraps, rybs, honungsfacelia, eller klöver eller en blandning av dessa. Högst 50 procent fleråriga vallbaljväxter, dock högst 10% klöver, får ingå i utsädet.

Stöd för fånggröda kan erhållas för enskilda skiften. Åtgärden måste varje år genomföras på minst 0,50 hektar. En obruten fånggröda berättigar till stöd endast för ett år. Stöd beviljas inte för skiften som erhåller stöd för reducerad höstbearbetning.

3.4. Minskad gödsling

Fosforgödslingen skall ske utgående från ett gällande markkarteringsresultat. Den högsta tillåtna fosformängd som under ett år får användas vid minskad gödsling som frivillig åtgärd visas i bilaga 5 tabell 2. Begränsningarna gäller även vid gödsling med stallgödsel. Fosforgödsling får under det första året ske utgående från bördighetsklassen tillfredställande om ett analysresultat efter markkartering saknas. Fosformängden kan utjämnas under en femårig utjämningsperiod enligt bestämmelserna i punkt 2.7.

De högsta tillåtna *kväve*givorna visas i bilaga 5 tabell 1.

Näringsinnehåll i kväve- och fosforgivor skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i punkt 2.4., 2.5. och 2.8. Gödselmängderna skall antecknas i de skiftesvisa anteckningarna

Stöd för minskad gödsling som frivillig åtgärd beviljas för gårdsbruksenhetens samtliga skiften, som odlas med någon av de växter som finns i tabellerna i bilaga 5. Stöd beviljas inte för sådana skiften som ingår i ett specialstödsavtal om ekologisk produktion, i ett specialstödsavtal om skyddszoner eller sådana vallskiften som omfattas av flerårig extensiv vallodling. Åtgärden måste varje år genomföras på minst 1,00 hektar.

3.5. Flerårig extensiv vallodling

Stöd för flerårig extensiv vallodling kan beviljas för fleråriga vallar som gödglas med högst hälften av de i bilaga 2 tabell 3 fastställda kvävemängderna.

Vallarna får inte behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Vid riklig ogräsförekomst tillåts dock att vallen behandlas med kemiska bekämpningsmedel en gång under avtalsperioden.

Flerårig extensiv vallodling kan väljas enbart på husdjursgårdar som avses i punkt 1.8.

Stöd för flerårig extensiv vallodling beviljas inte för vallskiften som ingår i ett specialstödsavtal om ekologisk produktion, i ett specialstödsavtal om skyddszoner eller sådana vallskiften som omfattas av minskad gödsling. Åtgärden kan väljas för enskilda skiften och jordbrukaren skall på den årliga stödansökan uppge de skiften som stödet söks för. Åtgärden måste varje år genomföras på minst 1,00 hektar.

3.6. Spridning av stallgödsel under växtperioden

Stallgödsel från en gårds husdjursproduktion skall spridas på gårdens åkermark under växtperioden i växande gröda eller omedelbart innan en gröda sås. Spridningen kan påbörjas på våren i enlighet med bestämmelserna i Ålands landskapsregerings beslut (2000:79) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket.

Outspädd svämgödsel och urin skall spridas under växtperioden med slangspridare eller med spridare med nedmyllningsaggregat.

Stallgödseln skall spridas före den 15 september. Åkerskiften där stallgödsel spridits före 15 september men efter att skörden bärgats är inte berättigade till stöd om ingen gröda har såtts på skiftet omedelbart efter spridningen

Åtgärden kan väljas enbart på husdjursgårdar som avses i punkt 1.8. En jordbrukare som får stöd för spridning av stallgödsel under växtperioden, får sprida stallgödseln på en annan jordbrukares mark om villkoren för erhållande av stödet uppfylls.

Stödet för spridning av stallgödsel under växtperioden beviljas för gårdens hela stödberättigade åkerareal.

3.7. Precisering av kvävegödsling i grönsaksodling

Mängden lösligt kväve i mark där grönsaker odlas skall mätas på våren före grundgödsling och på sommaren före tilläggsgödsling. Mätningen skall utföras på varje jordbruksskifte som omfattas av åtgärden. Minst två jordprovsanalyser skall utföras under odlingsperioden.

Markens innehåll av lösligt kväve skall, till den del som överskrider 20 kilogram per hektar, beaktas vid gödslingen så att kvävegivan begränsas med beaktande av högsta givor i enlighet med bilaga 3 tabell 3. Odlaren själv, eller en rådgivare, kan utföra en mätning med hjälp av lämpliga mätinstrument eller låta analysera provet vid ett laboratorium. Mät- eller analysresultat skall antecknas i de jordbruksskiftesvisa anteckningarna.

Stöd för precisering av kvävegödsling i grönsaksodling kan beviljas för skiften som odlas med grönsaker. Åtgärden kan väljas för enskilda skiften och jordbrukaren skall på den årliga stödansökan uppge de skiften som stöd söks för. Åtgärden måste varje år dock genomföras på minst 0,50 hektar. Stöd beviljas inte för sådana skiften som ingår i ett specialstödsavtal om ekologisk produktion.

3.8. Mekanisk ogräsbekämpning i potatisodling

Ogräsbekämpningen skall utföras mekaniskt på gårdens alla potatisskiften. Kemiska bekämpningsmedel mot ogräs i får inte användas i potatisodlingen.

Åtgärden måste varje år genomföras på minst 0,50 hektar.

Stödet beviljas inte för sådana skiften som ingår i ett specialstödsavtal om ekologisk produktion.

3.9. Användning av täckmaterial vid bekämpning av ogräs hos fleråriga trädgårdsväxter

I odlingarna skall raderna täckas med lämpligt täckmaterial. Materialet måste vara biologiskt

nedbrytbart, kunna förstöras genom bränning eller insamlas för återvinning. Plasten måste vara tillverkad av material som kan förstöras genom bränning. Bränning och hantering av plast skall ske i enlighet med bestämmelserna i Ålands landskapsstyrelsens beslut (2003:33) om regler för eldning av avfall

Alternativt kan gräs sås mellan raderna. Gräset skall slås under växtperioden.

Stödet betalas för skiften som odlas med frukt och bär och på vilka täckmaterial används eller på vilka det växer gräs mellan raderna. Åtgärden kan väljas för enskilda skiften och jordbrukaren skall på den årliga stödansökan uppge de skiften som stöd söks för. Åtgärden måste varje år dock genomföras på minst 0,50 hektar.

Stöd beviljas inte för sådana skiften som ingår i ett specialstödsavtal om ekologisk produktion.

3.10. Minskad användning av växtskyddsmedel mot skadeinsekter

I odlingen skall sådana uppföljningsmetoder användas som finns tillgängliga för aktuell odlad växt. Om insektsfällor används skall de årligen anpassas till växtens förväntade skadegörare. Insektsfällor skall avläsas och bytas minst en gång i veckan. Tillräckligt antal fällor är två lim- eller feromonfällor på den första hektaren och en lim- eller feromonfälla per hektar för de följande hektaren

Om odlare har valt att köpa observationstjänsten och skadeinsektprognosen från utomstående, så skall observationen och prognosen ändå göras med grund i observationer från fällor i den egna odlingen.

Användning av växtskyddsmedel skall baseras på gjorda iakttagelser. Bekämpningsmedelsdosen skall anpassas efter antalet insekter som konstaterats i fällorna. Om antalet insekter i fällorna är under bekämpningströskeln skall bekämpningen inställas.

Uppföljning skall utföras under tiden från den 1 maj till och med den 31 augusti alltid när sådana skadeinsekter förekommer som är skadliga för den odlade växten.

Jordbrukaren skall ha den av Växtskyddssällskapet rf. utgivna guideboken ”Aktuella växtskyddsanvisningar” eller en motsvarande skrift som handlar om identifiering av skadeinsekter i grönsaks-, frukt- och bärodling. Jordbrukaren kan alternativt köpa observationstjänsten av en producent som uppfyller villkoren.

Jordbrukaren måste föra observations- och åtgärdsdagbok i vilken antecknas förekomsten av skadedjur och deras naturliga fiender samt på basen av dem vidtagna bekämpningsåtgärder. Anteckningarna kan även finnas i skifteskorten.

Stöd för minskad användning av växtskyddsmedel mot skadeinsekter betalas för skiften som odlas med äpple, plommon, päron, körsbär, vinbär, hallon, jordgubbe och blåbär. Stöd kan även betalas för skiften som odlas med kålväxter, morot och rotselleri. Åtgärden kan väljas för enskilda skiften och jordbrukaren skall på den årliga stödansökan uppge de skiften som stöd söks för. Åtgärden måste varje år dock genomföras på minst 0,50 hektar. Stöd beviljas inte för sådana skiften som ingår ett specialstödsavtal om ekologisk produktion.

4. REFERENSAREAL

Referensarealen fastställs på basen av den åkerareal för vilken jordbrukaren ansöker om miljöstödet basstöd det första avtalsåret. I referensarealen kan medtas åker som odlas med åker- eller trädgårdsgrödor och från vilken skörden har bärgats, åker som sköts enligt punkt 1.6, icke odlas åker som sköts, tillfälligt icke odlad åker och växthusareal om växthuset inte uppfyller kriterierna för växthusstöd. I referensarealen kan inte medtas åker som inte odlas.

Referensarealen används som jämförelsetal under återstoden av avtalsperioden.

4.1. Minskning av gårdsbruksenhets referensareal under avtalsperioden

En gårdsbruksenhets referensareal får minska med högst 20 procent eller med högst 5 hektar under avtalsperioden.

Referensarealen anses minska

- 1) om areal överförs från gårdsbruksenheten till en jordbrukare som inte har ingått ett avtal som avses i detta beslut eller ett avtal som avses i landskapsförordningen (2000:17) om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag,
- 2) om areal tas permanent ur jordbruksproduktion,
- 3) om jordbrukaren av andra orsaker avlägsnar en areal från referensarealen eller
- 4) om en areal som ingår i referensarealen under avtalsperioden anmäls som åker som inte odlas eller om skiftet vid en kontroll konstateras vara åker som inte odlas.

Om en gårdsbruksenhets referensareal minskar med mera än vad som medges ovan skall det stöd som erhållits för arealen i fråga återbetalas. Miljöstödet basstöd återkrävs dock inte om minskningen beror på en orsak som enligt punkt 5.10. anses vara force majeure.

4.2. Ökning av gårdsbruksenhets referensareal under avtalsperioden

En gårdsbruksenhets referensareal får öka under det andra och tredje avtalsåret med högst 50 procent eller med högst 2 hektar.

En gårdsbruksenhets referensareal anses öka om

- 1) sådan areal tillfogas gårdsbruksenheten som omedelbart före överlåtelsen ägts eller innehafts av en odlare som inte har givit ett avtal som avses i detta beslut eller ett avtal som avses i landskapsförordningen (2007:17) om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag, eller om
- 2) nyröjningar och tidigare permanent oodlade områden tas i bruk och för områden söks miljöstödet basstöd.

Om en gårdsbruksenhets referensareal ökar under det andra och tredje avtalsåret med mera än 50 procent eller med mera än 2 hektar skall det ursprungliga avtalet ersättas med ett nytt femårigt avtal för gårdsbruksenhets hela areal på villkor som är minst lika stränga som det ursprungliga avtalet

Under avtalsperiodens fjärde och femte år kan referensarealen inte öka. Om jordbrukaren under det fjärde och femte avtalsåret får i sin besittning sådan areal som ökar referensarealen kan jordbrukaren ingå ett nytt femårigt avtal för gårdsbruksenhets hela areal på villkor som är minst lika stränga som det ursprungliga avtalet.

5. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR MILJÖSTÖDETS BASSTÖD

5.1. Överföring av avtal

Om ägande- eller besittningsrätten till en gårdsbruksenhet överläts under avtalsperioden kan avtalet på ansökan överföras på gårdsbruksenhets nya ägare eller nyttjanderättsinnehavare för återstoden av avtalsperioden, förutsatt att den som ingått avtalet slutar bedriva jordbruk i förvärvssyfte.

En jordbrukare som överlåter sitt avtal kan hålla kvar högst 0,50 hektar av åkermarken för husbehovsodling.

Ett avtal kan överföras även till någon som får delar av en gårdsbruksenhet i sin besittning, efter att gårdsbruksenheten har delats i samband med arvsskifte, avvittring eller upplösning av sammanslutning.

Ansökan om en överföring av avtal skall lämnas till landskapsregeringen inom tio arbetsdagar efter det att ägande- eller nyttjanderätten till gårdsbruksenheten har överförts. Den nya ägaren eller nyttjanderättsinnehavaren skall förbinda sig att uppfylla avtalsvillkoren under resten av avtalsperioden.

5.2. Byte av jordbruksskiften under avtalsperioden

Landskapsregeringen kan godkänna att två jordbrukare som omfattas av likadana avtal byter skiften med varandra under avtalsperioden, om bytet är nödvändigt för en sund växtföljd eller andra motsvarande orsaker.

Se även punkt 1.4.

5.3. Jordbrukarens möjlighet att frånträda ett avtal

En jordbrukare som ingått ett avtal som avses i punkt 1.1 har rätt att frånträda det före avtalsperiodens slut, från och med början av den månad jordbrukaren uppger. Om en jordbrukare vill frånträda sitt avtal skall en skriftlig anmälan om detta lämnas till landskapsregeringen minst tio arbetsdagar före den dag som jordbrukaren avser att frånträda avtalet.

Om jordbrukaren utan en sådan grund som enligt punkt 5.10 anses som force majeure inte lämnar in en årlig ansökan om utbetalning av stödet som avses i punkt 6.1 anses jordbrukaren frånträda sitt avtal.

Om jordbrukaren frånträder avtalet under avtalsperioden skall det stödbelopp som har utbetalts återkrävas. Om jordbrukaren frånträder avtalet av orsaker som enligt punkt 5.10 anses som force majeure kan landskapsregeringen besluta att inte återkräva de utbetalda stödbeloppen. Landskapsregeringen kan även besluta att de utbetalda stödbeloppen inte skall återbetalas om en jordbrukare efter utgången av det tredje avtalsåret frånträder sitt avtal efter att ha uppfyllt en betydande del av det berörda åtagandet och jordbrukaren slutgiltigt upphör med jordbruksverksamhet samt att det inte är möjligt för en efterträdare att överta åtagandet.

Avtalet kan frånträdas utan att de utbetalda stödbeloppen återkrävs om tvärvillkoren eller

minimikraven för användning av gödselmedel och bekämpningsmedel ändras.

Har jordbrukaren det första avtalsåret uppfyllt avtalsvillkoren från växtperiodens början kan avtalet frånträdas det sista avtalsåret från och med att växtperioden inleds eftersom villkoren uppfyllts under fem år.

5.4. Landskapsregeringens möjlighet att upphäva ett avtal

Landskapsregeringen kan häva ett avtal jordbrukaren har hemlighållit omständigheter som inverkat väsentligt på ingående av avtalet eller lämnat felaktiga uppgifter på någon väsentlig punkt, eller om jordbrukaren inte iaktar villkoren för stöden.

Jordbrukaren skall delges landskapsregeringens avsikt att upphäva avtalet minst tio arbetsdagar före den dag som landskapsregeringen avser att upphäva avtalet

Om landskapsregeringen upphäver ett avtal skall stödet återkrävas i enlighet med finansieringslagen.

5.5. Anmälningsskyldighet

En stödmottagare eller dennes rättsinnehavare skall utan dröjsmål och senast inom tio arbetsdagar underrätta landskapsregeringen om sådana förändringar i förhållandena som gäller stödmottagaren, avtalet, gårdsbruksenheten, husdjursproduktionen, produktionsdjuren eller den understödda verksamheten vilka kan påverka stödbeloppet eller medföra att stödet skall återkrävas eller dras in.

5.6. Förvaring av handlingar

En stödmottagare skall förvara handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för stöd i minst tre år efter det att avtalsperioden upphörde.

5.7. Kringgående av stödvillkoren

Stöd beviljas inte om sökanden har vidtagit sådana åtgärder för ändring av besittning av den stödberättigande markarealen eller motsvarande vars uppenbara avsikt är att på ett konstgjort sätt uppfylla de allmänna villkoren för stödets beviljande, eller att annars på ett konstgjort sätt undvika att iaktta förutsättningarna för stödets beviljande.

5.8. Karenstid

Om jordbrukaren mitt under avtalsperioden har frånträtt ett avtal kan ett nytt motsvarande avtal

ingås tidigast när det har gått två år sedan avtalet upphörde att gälla.

5.9. Brott mot den gemensamma jordbrukspolitiken

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

- 1) försummar sin plikt att bistå vid kontroll eller att ge sådana upplysningar som kontrollen förutsätter,
- 2) försummar att lämna uppgifter eller lämnar oriktiga uppgifter eller som
- 3) på annat sätt bryter mot bestämmelser om den gemensamma jordbrukspolitiken, skall för brott mot den gemensamma jordbrukspolitiken dömas till böter.

5.10. Force majeure och andra därmed jämförbara omständigheter

Med force majeure avses främst följande situationer:

- 1) Jordbrukaren har avlidit, konstateras ha en allvarlig sjukdom eller annars konstateras ha en långvarig arbetsoförmåga.
- 2) Jordbrukaren börjar erhålla full arbetslöshetspension, deltidspension eller förtida ålderspension och slutar därmed att bedriva jordbruk.
- 3) Gårdsbruksenhetens åkermark minskar av orsaker som jordbrukaren inte kan påverka och som inte kunde förutses när avtalet ingicks.
- 4) Gårdsbruksenhetens mark drabbas allvarligt av en naturkatastrof.
- 5) Gårdsbruksenhetens byggnader för husdjursproduktion förstörs oavsiktligt.
- 6) Gårdsbruksenhetens husdjur drabbas av en epizoisisk sjukdom.

6. STÖDBELOPP OCH UTBETALNING AV STÖDET

6.1. Årlig ansökan om stöd

Jordbrukaren skall årligen tillstålla landskapsregeringen en ansökan om utbetalning på landskapsregeringens blanketter och tillställas landskapsregeringen senast vid den tidpunkt och på det sätt som landskapsregeringen årligen fastställer.

Om ansökan inlämnas efter den sista ansökningsdagen tillämpas artikel 23 i kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009¹

¹ kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009 av den 30 november 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tvärvillkor, modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom det system

och det stödbelopp som ansökan gäller och som skulle ha beviljats om ansökan lämnats i rätt tid, reduceras med 1 % per arbetsdag. Om förseningen uppgår till mer än 25 kalenderdagar beviljas inget stöd. Försenas ansökan på grund av fall av force majeure minskas inte stödet förutom om ansökan försenas med över 25 kalenderdagar.

Om jordbrukaren utan en sådan grund som enligt punkt 5.10 anses som force majeure inte lämnar in en årlig ansökan om utbetalning av stödet anses jordbrukaren frånträda sitt avtal och det stödbelopp som har utbetalts under avtalsperioden återkrävs.

Om ingen årlig ansökan om stöd lämnas in av orsaker som enligt punkt 5.10 anses som force majeure förblir avtalet i kraft.

6.2. Stödbelopp

Till jordbrukare som uppfyller stöd villkoren betalas årligen basstöd enligt följande

Åtgärd	Euro/ha
Obligatoriska åtgärder	
Odlad mark, åkergrödor, växtodlingsgård	120
Odlad mark, åkergrödor, husdjursgård	145
Odlad mark, grönsaker	415
Odlad mark, frukt och bär	554
Naturvårdsåker - flerårig vall	170
- mångfaldsåker	300
Frivilliga åtgärder	
Reducerad höstbearbetning	58
Fånggröda	186
Minskad gödsling	11
Spridning av stallgödsel under växtperioden	30
Flerårig extensiv vallodling	224
Precisering av kvävegödsling i grönsaksodling	234
Mekanisk ogräsbekämpning i potatisodling	139
Användning av täckmaterial vid bekämpning av ogräs hos fleråriga trädgårdsväxter	257
Minskad användning av växtskyddsmedel mot skadeinsekter	281
Minskad användning av växtskyddsmedel mot växtsjukdomar	354

för direktstöd till jordbrukare som införs genom den förordningen och om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller tvärvillkoren för stöd inom vinsektorn

När stödet för de obligatoriska åtgärderna kombineras med stödet för de frivilliga åtgärderna beviljas stödet sammanlagt dock högst till följande belopp

- ettåriga grödor högst 600 euro/ha,
- specialiserade fleråriga grödor (frukt och bär) högst 900 euro/ha
- övrig markanvändning (bl.a. vall) högst 450 euro/ha.

6.3. Utbetalning

Stödet beviljas på basen av de uppgifter som jordbrukaren uppger i den årliga ansökan om stöd. Om gården uttagits till kontroll beviljas stödet även med beaktande av kontrollresultatet.

För utbetalning av stödet förutsätts att det belopp som utbetalas för stödåret är minst 100 euro.

6.4. Återkrav

Bestämmelser om återkrav finns i landskapslagen (63:2007) om finansiering av landsbygdsnäringar, i landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti, samt i artikel i artikel 80 i kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009.

Återkravet får verkställas i den ordning som gäller för indrivning av skatter i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (FFS 367/1961). Återkrav kan även verkställas genom att vid utbetalning av senare beviljat stöd avdras ett belopp som skall återkrävas, om det stöd som skall återkrävas utbetalats för en åtgärd inom samma stödordning eller inom samma projekt.

Om återkravet understiger 3 euro ger det ingen anledning till åtgärd. Om återkravet uppgår till 3 euro eller högst till 100 euro per stödmottagare och bidragsperiod samt per stödansökan kan landskapsregeringen besluta att en utbetalning inte skall återkrävas.

Landskapsregeringen kan bestämma att den som skall återbetala stödbelopp skall betala en årlig ränta på det återkrävda beloppet enligt 3 § räntelagen (FFS 633/1982). Vid dröjsmål med återbetalning kan landskapsregeringen besluta att dröjsmålsränta skall betalas enligt 4 § räntelagen.

Ingen ränta uppbärs på belopp som återkrävs till följd av att landskapsregeringen har gjort en felaktig utbetalning, om inte omständigheterna är sådana att det är rimligt att anta att stödmottagaren har upptäckt felet.

7. ÖVERVAKNING OCH PÅFÖLJDER

Landskapsregeringen har rätt att utföra inspektioner hos stödmottagaren för att utreda förutsättningarna för att bevilja och utbetala stöd, samt för att se om villkoren för att bevilja och betala stöd har iakttagits.

Stödmottagaren vid sådan inspektion är skyldig att bistå landskapets tjänsteman samt att utan rätt till ersättning på tjänstemannens begäran framlägga alla behövliga räkenskapshandlingar och andra behövliga handlingar. Med handlingar avses också sådana behövliga uppgifter som har framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på motsvarande sätt. I den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter kan en inspektion avse stödmottagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager samt försäljnings- och marknadsföringsutrymmen.

En inspektion kan i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver gälla byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaler och utrymmen som till skydd för privatlivet omfattas av hemfrid.

Bestämmelserna om inspektion avser även

- 1) inspektörer som för ändamålet är utsedda av en EU-institution,
- 2) attesterande organ, som avses i 5 § Republikens presidents förordning (2006:110) om skötseln av de uppgifter i landskapet Åland som hör till det utbetalande organet för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt
- 3) oavhängiga revisionsamfund som utför inspektioner i enlighet med landskapsregeringens beslut.

Om det vid övervakningen konstateras att jordbrukaren inte har iakttagit stöd villkoren eller att det förekommer fel i de arealer som uppgetts i ansökan kan det stöd som betalas minskas på det sätt som bestäms särskilt.

8. LAGRUM SOM TILLÄMPAS

Följande lagrum tillämpas:

- Rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
- Kommissionens förordning (EG) nr 1974/2006 om tillämpningsföreskrifter för

rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

- Kommissionens förordning (EG) nr 1975/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1698/2005 i fråga om kontroller och tvärvillkor i samband med stöd för landsbygdsutveckling

- kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009 av den 30 november 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tvärvillkor, modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom det system för direktstöd till jordbrukare som införs genom den förordningen och om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller tvärvillkoren för stöd inom vinsektorn

- Landskapslag (2007:63) om finansiering av landsbygdsnäringar

- landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti

- Landskapsregeringens beslut (2009:10) om stöd för att förbättra miljön och landsbygden

Tabell 1

Högsta tillåtna mängden fosfor (kilogram/hektar/år) på basen av bördighetsklass

Gröda	Bördighetsklass						
	Dålig	Rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög
Råg, vete, oljeväxter, baljväxter	32	24	20	12	8	-	-
korn	34	26	22	14	10	-	-
Havre, frövall	28	20	16	8	4	-	-
Blandsäd korn/havre/vete	31	23	19	11	7	-	-
Helsädsensilage	40	32	24	16	12	-	-
Vallanläggning i skyddssäd	52	44	36	28	20	-	-
Vallanläggning på våren utan skyddssäd, på sommaren eller hösten	36	32	28	24	15	-	-
Vall på våren innan sommaranläggning	16	12	8	4	-	-	-
Ettåriga fodervallar	40	32	24	16	12	-	-
Flerårig vall							
- bete	32	24	16	8	-	-	-
- övriga fodervallar	40	32	24	16	8	-	-
Potatis	70	70	70	55	35	20	20
Socketbeta	63	63	60	43	26	14	14
Spånadslin	32	24	20	12	8	-	-
Rörflen, anläggningsåret	50	40	30	20	10	-	-
Rörflen under skördeåren	30	20	15	10	5	-	-
Anläggning av naturvårdsåker, gröngödslingsvall och flerårig grönträda	28	20	16	8	4	-	-
Övriga växter	30	20	15	10	5	-	-

Skördenivån som fosformängderna i tabellen baserar sig på är för spannmål 4 000 kilogram per hektar per år och för oljeväxter 1 750 kilogram per hektar och år. Det är dock möjligt att använda högre fosforgivor om en högre skördemängd per hektar uppnåtts under något av de fem tidigare skördeåren. Om den uppnådda skördenivån är 25 procent högre kan de i tabellen presenterade mängderna ökas med 3 kilogram per hektar och år och om den uppnådda skördenivån är 50 procent högre kan de i tabellen presenterade mängderna ökas med 6 kilogram per hektar och år. Skördenivån som den förhöjda fosforgivan baserar sig på och sättet på vilket man kan uppvisa att en högre skördenivå har uppnåtts skall antecknas i de skiftesvisa odlingsanteckningar.

Den skiftesvisa skördenivån räknas genom att dividera odlingsväxtens skörd på hela gården med arealen för de skiften som odlingsväxten har odlats på eller genom att visa på något annat sätt att skördenivån har blivit uppnådd på ifrågavarande skiften.

Tabell 1

Högsta tillåtna mängden kväve (kilogram/hektar/år) till spannmål, oljeväxter och baljväxter

Gröda/ skördenivå	Ler- och mjäljordar	Grova minaraljordar	Organogena jordar
SPANNMÅL			
Korn och havre 4 000 kg	100	90	60
Vårvete 4 000 kg	120	110	70
Blandsäd korn/havre/vete 4 000 kg	100	90	60
Höstråg på hösten	30	30	20
Höstråg på våren 3 000 kg	100	90	40
Vårråg 3 000 kg	90	80	50
Höstvete, rågvete och speltvete på hösten	30	30	20
Höstvete, rågvete och speltvete på våren 4 000 kg	120	110	50
Övrig spannmål och spannmålsblandningar 4 000 kg	90	80	50
OLJE- OCH INDUSTRIVÄXTER			
Höstrybs och höstraps på hösten	30	30	20
Vårrybs, vårraps, höstrybs, höstraps och oljedådra på våren 1 750 kg	110	100	60
Lin, majs, oljehampa, solros	90	80	50
BALJVÄXTER			
Ärt, bondeböna, sötlupin	45	45	30

Oberoende av skiftets skördenivå är det alltid möjligt att till spannmål ge en kvävegödselmängd som motsvarar en skörnivå på 4 000 kilogram (till råg dock en kvävemängd som motsvarar 3000 kilogram skördenivå), till höstrybs och -raps, vårrybs och -raps samt lindådra en kvävegödslingsmängd som motsvarar 1 750 kilogram skördenivå och till potatis en kvävegödslingsmängd som motsvarar 35 000 kilogram skördenivå.

Det är dock möjligt att använda högre kvävegivor om en högre skördemängd per hektar uppnåtts under något av de fem tidigare skördeåren. Den skiftesvis skördenivån räknas genom att dividera odlingsväxtens skörd på hela gården med arealen för de skiften som odlingsväxten har odlats på eller genom att visa på något annat sätt att skördenivån har blivit uppnådd på ifrågavarande skiften. Den skördenivå som en förhöjd kvävegiva baserar sig på och det sätt på vilket en högre skördenivå har uppnåtts skall antecknas i de skiftesvisa odlingsanteckningar.

Om skördenivån är högre än 4000 kilogram per hektar och år är det möjligt att använda till spannmål och oljeväxter en kvävejustering enligt tabell 2.

Tabell 2

Justering på basen av skördenivån (kilogram per hektar/år)

Gröda	Skördenivå	Tilläggskväve kg/ha/år
Korn, havre, vårvete, höstvetete, rågvete, speltvete, övriga spannmål och spannmålsblandningar	4 500 kg	+ 10
	5 000 kg	+ 20
	5 500 kg	+ 30
Höstråg, vårråg	3 500 kg	+ 10
	4 000 kg	+ 20
	4 500 kg	+ 30
Vårrybs, vårraps, höstrybs, höstraps och oljedådra	2 000 kg	+ 10
	2 250 kg	+ 20
	2 500 kg	+ 30

Tabell 3

Högsta tillåtna mängden kväve (kilogram/hektar/år) till vall och övriga växter

	Spridningstid	Ler- och mjäljordar	Grova mineraljordar	Organogena jordar
VALL				
Fleråriga vallar, ettårigt rajgräs, grönfoderspannmål och rajgräs eller annan vallväxt	För två skördar	200	200	160
	För tre eller flera skörd	240	230	190
Bete:				
Fler- eller ettåriga betesvallar		200	200	170
Grönfoderspannmål, helsäd	på våren	120	100	90
Helsäd: höstvetete och rågvete	på hösten	30	30	20
	på våren	140	130	70
Övriga vallar				
ANLÄGGNING AV VALL				
Vallanläggning på våren		120	100	90
- Anläggning i skyddssäd , grönfoderspannmål eller helsäd	Till skyddssäden högst den sortvisa tabellens max. kvävemängd			
- Anläggning utan skyddssäd	på våren	80	80	70
	2. spridning	30	30	30
Vallanläggning på sommaren	vid anläggning	60	60	60
Vallanläggning på hösten före 10.9.	på hösten	30	30	30
Anläggning av naturvårdsåker, gröngödslingsvall och flerårig grönträda		50	50	40
UTSADESVALL	på våren	110	110	60
ENERGIANVÄNDNING				
Rörflen för energi				
- anläggningsåret	på våren	60	60	40
- under skördeåren		90	80	60
KNÖL- OCH ROTVÄXTER				
Sockerbeta	på våren	140	140	120
Potatis				
Matindustripotatis, skördenivå 35 ton/hektar	på våren	105	105	70
Matindustripotatis, skördenivå 40 ton/hektar	på våren	120	120	80
Tidig potatis	på våren	60	60	60
Tidig potatis + fånggröda	på våren	80	80	80
Övrig potatis, skördenivå 35 ton/hektar	på våren	85	85	60
Övrig potatis, skördenivå 40 ton/hektar		100	100	70
Övriga åkerväxter		110	100	60

BILAGA 3

Tabell 1

Högsta tillåtna mängden fosfor (kilogram/hektar/år) till plantskoleväxter, bär, frukt och frilandsgroänsaker

	Bördighetsklass						
	Dålig	Rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög
Plantskoleväxter *)	90	80	70	60	40	20	-
Jordgubbe, hallon, svartvinbär							
vid anläggning	70	60	50	40	25	10	-
årlig gödsling	40	35	30	25	20	10	-
Övriga bär							
vid anläggning	80	70	60	50	30	15	-
årlig gödsling	50	40	35	30	25	15	-
Frukt							
vid anläggning	90	80	70	60	40	25	-
årlig gödsling	45	40	35	30	20	10	-
Kålväxter, lökväxter	110	110	80	60	50	30	10
Rotfrukter	100	100	75	55	35	30	10
Morot	100	100	75	55	40	30	20
Baljväxter	50	50	35	25	20	15	10
Övriga grönsaker	100	100	60	50	40	30	10
Örter							
Frökryddor	32	24	20	12	8	-	-
Övriga växter	32	24	20	12	8	-	-

*) Högsta tillåtna mängder fosfor till krukplantor:

Grundgödsling 165 g/m³, långverkande gödselmedel och kompletteringsgödsel 250 g/m³

Skördenivån som fosformängden för lök baserar sig på är 30 000 kilogram per hektar. Det är dock möjligt att använda en högre fosforgiva om en högre skördemängd per hektar uppnåtts under något av de fem tidigare skördeåren. Den tillåtna justeringen på basen av skördenivån visas i tabell 2. Den skiftesvisa skördenivån räknas genom att dividera lökskörden på hela gården med arealen för de skiften som lök har odlats på eller genom att visa på något annat sätt att skördenivån har blivit uppnådd på ifrågavarande skiften. Skördenivån som den förhöjda fosforgivan baserar sig på och sättet på vilket man kan uppvisa att en högre skördenivå har uppnåtts skall antecknas i de skiftesvisa odlingsanteckningar.

Tabell 2

Den tillåtna justeringen av fosforgivan (ton/hektar) till lök på basen av skördenivå

Skördenivå	Bördighetsklass				
	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög
40 t/ha	93	66	55	33	20
50 t/ha	116	83	65	42	25

Tabell 3. Högsta tillåtna mängder kväve (kilogram/hektar/år) till bär, frukt och frilandsgränsaker

	Ler- och mjäljordar				Sand-, mo- och moränjordar				Mull- och torvjordar
	Mullfattig	Mullhaltig	Mullrik	Mycket mullrig	Mullfattig	Mullhaltig	Mullrik	Mycket mullrik	
Plantskoleväxter									
- vid anläggning	140	140	120	120	140	140	120	120	100
- årlig gödsling	120	120	100	100	120	120	100	100	90
Jordgubbe*), hallon, svartvinbär									
- vid anläggning	50	50	30	30	35	35	20	20	15
- årlig gödsling	70	70	60	50	60	55	45	40	30
Övriga bär									
- vid anläggning	60	50	40	30	50	40	30	20	20
- årlig gödsling	90	85	80	70	80	75	65	50	40
Frukt **)									
- vid anläggning	65	60	45	30	50	40	30	20	20
- årlig gödsling	125	100	75	60	100	80	70	60	50
Vit-, bryssel- och blomkål, kålrot, purjolök, frilandsgurka				240				230	230
Övriga lökväxter				120				110	100
Övriga kålväxter				175				160	130
Morot och övriga rotfrukter				180				170	160
Baljväxter				55				50	40
Huvud- och bladsallat				130				120	100
Övriga grönsaker och örter				160				140	125
Frökryddor och övriga växter				90				80	50

*) Om jordgubbsbeståndet planteras med s.k. väntebäddsplanta, kan kvävemängden vid anläggningen ökas med 50 procent.

**) Om markytan i äppelträdgården är täckt med gräsvall, kan kvävemängden vid anläggningen ökas med 20-50 kilogram/hektar.

Skördenivån som kvävemängden för lök baserar sig på är 30 000 kilogram per hektar. Det är dock möjligt att använda en högre kvävegivning om en högre skördemängd per hektar uppnåtts under något av de fem tidigare skördeåren. Den tillåtna justeringen på basen av skördenivån visas i tabell 4. Den skiftesvisa skördenivån räknas genom att dividera lökskörden på hela gården med arealen för de skiften som lök har odlats på eller genom att visa på något annat sätt att skördenivån har blivit uppnådd på ifrågasatt skiftet. Skördenivån som den förhöjda fosforgivningen baserar sig på och sättet på vilket man kan uppvisa att en högre skördenivå har uppnåtts skall antecknas i de skiftesvisa odlingsanteckningar.

Tabell 4. Den tillåtna justeringen av kvävegivning (ton/hektar) till lök på basen av skördenivå

Skördenivå	Jordart	
	Ler- och mjäljordar	Sand- mo- och moränjordar
40 t/ha	126	120
50 t/ha	160	150

Tabell 5. De högsta tillåtna kvävemängderna (kilogram/hektar/år) till droppbevattnade jordgubbar enligt skördenivå, jordart och mullhalt.

Mullhalt	Skördenivå (t/ha)			
	5	10	20	30
Mullfattig jord	50	60	80	100
Mullrik jord	45	55	75	95
Mycket mullrik jord och torvjord	40	50	75	95

BILAGA 4

Omräkningskoefficienter för djurenheter

Djurslag	Omräkningskoefficient
Mjölkkor, dikor, tjurar och övriga nötkreatur över 2 år, hästdjur över 6 månader	1,00
Ponny över 6 månader	0,40
Nötkreatur (6 mån. - 2 år)	0,60
Nötkreatur under 6 mån.	0,15
Får, getter (över 1 år)	0,15
Suggor (med grisar eller sinsuggor)	0,40
Övriga svin	0,11
Värphöns	0,011
Övriga fjäderfä	
- moderdjur	0,01
- kalkon, gås, and (uppföds på gården till slakt)	0,005
- broiler (uppföds på gården till slakt)	0,002

BILAGA 5

Tabell 1. De högsta tillåtna kvävegivorna (kilogram/hektar/år) på gårdar som har valt minskad gödsling som frivillig åtgärd

	Ler- och mjäljordar	Grova mineraljordar	Organiska jordar
Spannmål			
Korn, havre	90	80	50
Vårvede	110	100	60
Höstråg på hösten	20	20	20
Höstråg på våren	90	80	40
Vårråg	80	70	40
Höstvede, rågvete, speltvede på hösten	20	20	20
Höstvede, rågvete, speltvede på våren	110	100	140
Övrig spannmål	80	70	40
Olje- och industriväxter			
Höstrybs, höstraps på hösten	20	20	20
Vårrybs, vårraps, oljedådra samt höstrybs och höstraps på våren	100	90	70
Övriga olje- och industriväxter	80	70	40
Baljväxter			
Ärt, bondeböna och sötlupin	40	40	25
Knöl- och rotväxter			
Sockerbeta	120	120	100
Vall			
Ensilagevall	180	180	150
Torrhö	90	90	60
Torrhö, tilläggskväve om återväxten skördas	60	60	40
Betesvall	150	150	100

Tabell 2. De högsta tillåtna fosforgivorna (kilogram/hektar/år) på gårdar som har valt minskad gödsling som frivillig åtgärd

	Bördighetsklass						
	Dålig	Rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög
Spannmål							
Korn, havre	15	15	15	10	-	-	-
Vårvede	15	15	15	10	-	-	-
Höstråg på hösten	15	15	15	10	-	-	-
Höstråg på våren	15	15	15	10	-	-	-
Vårråg	15	15	15	10	-	-	-
Höstvede, rågvete, speltvede på hösten	15	15	15	10	-	-	-
Höstvede, rågvete, speltvede på våren	15	15	15	10	-	-	-
Övrig spannmål	15	15	15	10	-	-	-
Olje- och industriväxter							
Höstrybs, höstraps på hösten	15	15	15	10	-	-	-
Vårrybs, vårraps, oljedådra samt höstrybs och höstraps på våren	15	15	15	10	-	-	-
Övriga olje- och industriväxter	15	15	15	10	-	-	-
Baljväxter							
Ärt, bondeböna och sötlupin	15	15	15	10	-	-	-
Knöl- och rotväxter							
Sockerbeta	30	30	30	15	-	-	-
Vall							
Ensilagevall	15	15	15	10	-	-	-
Torrhö	15	15	15	10	-	-	-
Betesvall	15	15	15	10	-	-	-

BILAGA 6

Tabellvärden för näringsämnen i stallgödsel

STALLGÖDSELSLAG	FOSFOR KG/M3	LÖSLIGT KVÄVE KG/M3
Fast gödsel av nöt	1,2	1,2
Flytgödsel av nöt	0,5	1,8
Urin av nöt	0,1	1,8
Fast gödsel av svin	2,5	1,5
Flytgödsel av svin	0,8	2,7
Urin av svin	0,2	1,6
Fast gödsel av får	1,5	1,2
Fast gödsel av häst	0,5	0,4
Fast gödsel av höns	4,4	4,5
Fast gödsel av broiler	3,5	5,1
Fast gödsel av räva	11,5	3,8
Fast gödsel av mink	9,5	2,4